Niemi Karoliina 2.10.2019 53/19/L/A

Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen eduskunnan ympäristövaliokunta, 3.10.2019 klo 10.00

E30/2019 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden neuvostolle: EU:n toimien tehostaminen maailman metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi

Pyydettynä lausuntona valtioneuvoston komission tiedonantoa koskevasta selvityksestä (E30/2019 vp) Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry yhtyy valtioneuvoston huoleen globaalista metsäkadosta ja metsien tilan heikentymisestä ja pitää komission tiedonannossa esiin nostettuja painopisteitä oikeansuuntaisina. Metsäteollisuus on samaa mieltä siitä, että metsäkatoa ja metsien tilan heikentymistä ehkäiseviä toimintamahdollisuuksia ja esitettyjen toimien vaikutuksia on arvioitava huolella. Arvioissa on otettava huomioon myös olemassa olevan lainsäädännön ja sitoumusten nykyistä tehokkaampi toimeenpano.

Komission julkaiseman tiedonannon mukaan 80 prosenttia globaalista metsäkadosta johtuu maatalouden maankäyttötarpeen kasvusta. Tähän liittyy usein puutteita alueen hallinnossa sekä maanomistus- ja maankäyttöoikeuksissa. Myös laiton kauppa nousee esiin. Maissa, joissa maanomistus- ja maankäyttöoikeudet ovat epäselvät, metsätuhojen (palot ja tuholaiset) leviämisen riski on usein tavallista korkeampi, mikä edelleen uhkaa luonnon monimuotoisuutta ja lisää metsäkatoa.

Suomalaisen metsäteollisuuden puunhankinta ei aiheuta metsäkatoa. Metsäteollisuus varmistaa puun alkuperän ja laillisuuden ja pitää tärkeänä vuodesta 2013 voimassa ollutta EU:n puutavara-asetusta. Asetuksen mukaan toimijalla, joka asettaa tuotteen ensimmäistä kertaa EU:n markkinoille, on oltava asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä (due diligence) puun ja puutavaran laillisuuden osoittamiseksi. Komissio pohtii parhaillaan asetuksen tuotekattavuuden laajentamista.

Lainsäädännön lisäksi vapaaehtoisilla metsäsertifiointijärjestelmillä on tärkeä rooli ehkäistäessä metsäkatoa ja metsien tilan heikentymistä. Tällä hetkellä vain noin 10 prosenttia maailman metsistä on sertifioitu. Metsäteollisuus osallistuu aktiivisesti kansainvälisten sertifiointijärjestelmien, FSC:n ja PEFC:n kehittämiseen ja on sitoutunut siihen, että omassa tuotannossa käytetystä puusta ja kuidusta vähintään 90 prosenttia on sertifioitua vuonna 2025.

Metsäkadon ja kestävän metsätalouden edistäminen ei tapahdu yksin EU:n voimin, ja siksi kumppanuuteen perustuva lähestymistapa on tärkeä. Metsäteollisuus pitää

tärkeänä, että valtioneuvosto nostaa kannassaan esiin EU:n metsästrategian. Vuoteen 2020 voimassa olevan strategian yksi tärkeimmistä teemoista on yhteistyö globaalilla tasolla metsien kestävän hoidon ja käytön edistämiseksi. Jatkossa myös metsittämisen lisääminen tulee nostaa osaksi globaalia yhteistyötä. Suomen tulee ajaa voimakkaasti strategian uudistamista omana erillisenä kokonaisuutena sekä globaalien toimien vahvistamista strategiassa.

Kestävän metsätalouden ohella puupohjaisen biotalouden globaali edistäminen on yksi merkittävä keino estää metsäkatoa. On arvioitu, että puupohjaisten tuotteiden markkinat tulevat kasvamaan noin 200 miljardilla eurolla vuoteen 2030 mennessä. Metsäteollisuus pitää tervetulleena komission esitystä auttaa kumppanimaita toteuttamaan kestäviä metsäpohjaisia arvoketjuja ja edistämään biotaloutta. Tämä tulisi näkyä myös Suomen kannassa.

Biotalouden edistämiseen sisältyy rahoituksen kohdistamien kestäviin kohteisiin. EU valmistelee parhaillaan kestävää rahoitusta koskevaa lainsäädäntöä. Metsäteollisuus suhtautuu myönteisesti komission esittämiin ylätason tavoitteisiin. Lainsäädännön olisi kuitenkin oltava johdonmukainen EU:n nykyisten metsien käyttöön, maatalouteen ja energian tuotantoon liittyvien politiikkojen kanssa. Ristiriitainen lainsäädäntö vie pohjaa pois yritysten pitkäjänteiseltä toiminnalta ja kyvyltä investoida kestäviin ratkaisuihin.

Tiedonannossa huomioidaan asianmukaisesti EU:n kauppasopimukset, jotka ovat kauppapolitiikan lisäksi EU:n ulkopolitiikan tavoitteiden toteuttamisväline. EU:n kauppasopimusten kestävän kehityksen luvut, jotka sisältävät muun muassa kauppaa ja metsien kestävää hoitoa koskevat määräykset, ovat tärkeät sisällöltään ja myös varmistettaessa tekijäsopimusten hyväksyttävyys. EU:n kauppasopimusmalli perustuu kestävässä kehityksessä osapuolten yhteistyöhön, vuoropuheluun ja kannustimiin sekä asiantuntijapaneelin suosituksiin toimeenpanosta. Tätä mallia voidaan hyödyntää tiedonannossa todetun sopimusmääräysten tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi. Lisäksi kestävän kehityksen luku on yksi aiheista kauppasopimusten vaikutusarvioinneissa.

Metsäteollisuus ry

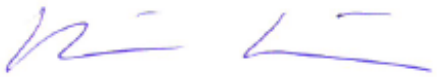

Karoliina Niemi
metsäjohtaja